

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.20.167/2020/6.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Cseh Attila előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

dr. Illés Levente ügyvéd

Az alperesek:

... I. rendű

... II. rendű

Az alperesek képviselője:

... kamarai jogtanácsos I. rendű

A per tárgya:

Szerződés teljesítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 117.Pf.634.339/2019/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 12.P.89.343/2018/14.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget. Ezt meghaladó felülvizsgálati eljárási költségeiket a felek maguk viselik.

A le nem rótt 3.034.100 (hárommillió-harmincnégyezer-egyszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes és az I. rendű alperes jogelődje, a perben nem álló ... (a továbbiakban: I. rendű alperes) között 2012. november 05. napján támogatási szerződés jött létre, amelynek tárgya a „... létrehozása a ... rekonstrukciója és turisztikai célú hasznosítása” projekt (a továbbiakban: Projekt) elszámolható költségeinek az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és hazai központi

költségvetési előirányzatból vissza nem térítendő támogatás formájában történő finanszírozása volt. A támogatás mértéke 3.112.328.298 forintban került meghatározásra.

- [2] A támogatási szerződés részét képező Általános Szerződési Feltételek (ÁSZF) 7.1. pontja szerint a felperes kötelezettséget vállalt arra, hogy ha a projekt részben vagy egészben meghiúsul, vagy a támogatást szabálytalanul használja fel, a támogatást a közreműködő szervezet, vagy a támogató döntésében, vagy a döntés ellen benyújtott jogorvoslat alapján hozott jogerős határozatban foglaltaknak megfelelően visszafizeti. A szerződés megszegésének minősült - egyebek mellett - minden olyan cselekmény, amellyel a felperes a támogatást jogszabályellenesen, nem rendeltetésszerűen használja fel.
- [3] A Projekt megvalósítása során a felperes 2011. december 19-én szerződést kötött az ... Kft.-vel megvalósíthatósági tanulmány készítése céljából, nettó 7.000.000 forint vállalkozási díj ellenében. A szerződést a felek 2012. március 30-án közös megegyezéssel megszüntették és az addig elvégzett szakmai munkák ellenértékét 1.000.000 forintban állapították meg, amelyet a felperes a Projekt keretében elszámolt. Ezt követően a felperes 2012. április 10-én szerződést kötött a ... Kft.-vel megvalósíthatósági tanulmány készítése céljából, nettó 7.000.000 forint vállalkozási díj ellenében, amelyet a felperes a Projekt keretében elszámolt.
- [4] A támogatási szerződés megkötését megelőzően a kastély, kazán és mosoda épület átalakítása kapcsán 2009. március 31. napján ... mint megrendelő és a ... mint tervező között tervezési szerződés jött létre. A szerződés 1. pontja a szerződés tárgya és előzményei között rögzítette, hogy a megrendelő 2009. március 23-án ajánlatot kért a Tervezőtől a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: régi Kbt.) 296. § b) pontját és a szerződő felek között 2009. január 30-án létrejött tervezési szerződés 8. „Szerzői jogok” pontját figyelembe véve a hatvani ... felújítására vonatkozó engedélyezési tervdokumentáció elkészítésére.
- [5] A Projekt megvalósítása során 2012 februárjában építési engedélyezési tervet készített a ... Kft. mint tervező, amelyen tervezőként a ..., beruházóként a felperes került feltüntetésre. A terv tárgyát a ... helyrajzi szám alatt megvalósítandó tematikus vadászati parkra vonatkozó engedélyezési terv képezte.
- [6] A felperes 2012. március 28-án hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó ajánlattételi felhívást tett közzé, amelyben a közbeszerzési eljárás tárgyaként a ... által 2009-ben készített engedélyezési tervek áttervezése és ez alapján építőipari kivitelezési dokumentáció elkészítése, míg a projekt helyszínéként a kastély épület (hrsz. ...) került megjelölésre.
- [7] A felperes mint megrendelő és a ... (a ... jogutódja) mint tervező között 2012. április 27. napján tervezési és vállalkozási szerződés jött létre, amelynek tárgyát az 1. pontban rögzített építési engedélyezési tervek és kivitelezési tervdokumentációk elkészítése képezte az ajánlattételi dokumentációban foglaltak szerint.
- [8] A ... 2012. szeptember 14. napján a felperes megbízásából kiviteli tervet készített a kastély épület átalakítására.
- [9] 2013. március 12. napján fővállalkozási szerződés jött létre a felperes mint megrendelő és az ... Zrt. (... Zrt.) mint fővállalkozó között, amelynek tárgyát a kastélymúzeum épülete és közvetlen környezete teljeskörű kivitelezési és tervezési feladatainak megvalósítása képezte, ennek keretében egyrészt a ... műemlék épület teljes műszaki felújítása, új funkcióknak megfelelő kialakítása, másrészt az ehhez szorosan és szervesen kapcsolódó kiegészítő funkciókat biztosító kivitelezési feladatok megvalósítása: a „... létrehozása - a ... turisztikai hasznosítása” című projekthez kapcsolódó turisztikai attrakciók fejlesztési munkáinak megvalósítása a ... volt kazánház és mosoda műemléki környezetben lévő épületeiben és környezetében, a tendertervek alapján kiviteli terv

készítés (azzal, hogy a tendertervek készítője a felhasználási jogokról nem mondott le Megrendelő részére, így a tovább tervezésre Tervezőnek kizárólagos joga áll fenn).

- [10] A II. rendű alperes ellenőrzést folytatott a perben érintett projekt tárgyában és megállapításait ellenőrzési jelentésben foglalta össze. Rögzítette, hogy a felperes - egyebek - mellett egyrészről nem tartotta be a kettős finanszírozás tilalmáról szóló rendelkezést (a továbbiakban: 1. sz. szabálytalanság), mert ugyanazon tevékenységre két számlát is benyújtott, ezért az ... Kft. nettó 1.000.000 forint összegű, ... számú számláját nem elszámolható tételnek tekinti. Másrészről megállapította, hogy a felperes megsértette az átláthatóság elvét (a továbbiakban: 4. sz. szabálytalanság), mert nem tudta igazolni, hogy a tervező a Támogatási szerződés 7. számú mellékletét képező pénzügyi elszámolás részletes szabályainak (PERSZ) 5.1. előírt igazolt jogalap alapján került-e bevonásra, továbbá a kiviteli tervek elkészítésére jogszerűen fennállt-e a szerzői joga és ezáltal a PERSZ 5.3. pontjában előírt piaci ár igazolása jogszerűen került-e mellőzésre. A II. rendű alperes az alkalmazandó pénzügyi korrekciót a kiviteli tervek elkészítési költségében, nettó 26.477.000 forintban határozta meg.
- [11] A II. rendű alperes fenti jelentése nyomán az I. rendű alperes 2016. december 12. napján a felperessel szemben a felhasználással összefüggésben szabálytalanságot állapított meg a 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm.rendelet) 85. § (6) bekezdése alapján, és kötelezte a felperest az ellenőrzési jelentésben foglaltak szerinti pénzügyi korrekció végrehajtására.
- [12] A szabálytalanságot megállapító állásfoglalás ellen a felperes jogorvoslattal élt A kifogás elbírálására jogosult Miniszterelnökség az I. rendű alperes döntését helybenhagyta. A határozatban rögzítésre került, hogy a II. rendű alperes jelentésében foglalt megállapítás nem a Korm.rendelet 84-90. §-aiban foglaltak szerinti szabálytalansági eljárás lefolytatásának eredményeként született, hanem a Korm.rendelet 85. §-a alapján az eljárás lefolytatására a II. rendű alperes volt jogosult, így a II. rendű alperes szabálytalansági jelentésében foglaltak tartalmi kivizsgálása nem képezhette a jogorvoslat tárgyát a Korm.rend. 92. § (1) bekezdésének első fordulata, és a 85. § (6) bekezdése alapján.
- [13] A ... a felperest 27.477.000 forint tőke és 2.863.641 forint ügyleti kamat, összesen 30.340.641 forint visszafizetésére szólította fel, amely összeg a felperestől levonásra került.
- [14] A ... (továbbiakban: Döntőbizottság) ... számú határozatában a felperes által kezdeményezett hirdetmény nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárás kapcsán a jogsértés hiányát állapította meg. Az eljárás megindítására a 2012. április 12. napján megkötött szerződést megalapozó közbeszerzési eljárás folytán került sor.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [15] A felperes pontosított kereseti kérelmében az I. rendű alperest 30.340.641 forint és járulékai megfizetésére, a II. rendű alperest a fentiek tűrésére kérte kötelezni arra hivatkozva, hogy a szabálytalansági eljárásban tett megállapítások megalapozatlansága miatt az I. rendű alperes változatlanul a szerződés teljesítésére köteles.
- [16] Az 1. számú szabálytalanság körében vitatta, hogy kettős finanszírozásra került volna sor, továbbá, hogy az ... Kft. által elvégzett munka eredményeként előállított dokumentumok nem lettek figyelembe véve a későbbi teljesítések során, a mögött valós gazdasági teljesítmény ne állt volna. Hivatkozott arra, hogy a támogatási szerződésben rögzített kötelezettségének eleget tett, a gazdasági eseményeket igazoló számlákat benyújtotta, azok igazolják a mögöttük lévő gazdasági esemény bekövetkezését. A számlák az adó- és számviteli szabályoknak megfelelnek, az általános szerződési feltételek ehhez képest többletkövetelményt nem támasztanak és egyetlen hatóság sem állapította

meg azt, hogy ezen számlák mögött ne lett volna valós gazdasági teljesítmény. A részbeni teljesítést követően az ... Kft.-vel a szerződést megszüntette és ezt követően szerződött a ... Kft.-vel.

- [17] A 4. számú szabálytalanság kapcsán szintén vitatta az ellenőrzési jelentésben és a szabálytalansági döntésben tett megállapításokat. Előadta, hogy közte mint kedvezményezett és a ... között a kazánház és mosodaépületek esetében a kiviteli tervek elkészítéséhez szerződésnek kellett fennállnia, amely szerződést a perben nem tudta csatolni. Utalt arra, az I. rendű alperes a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) megsértésére hivatkozott. A Kbt. 168. § (1) bekezdése értelmében a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértésére alapított bármely polgári jogi igény érvényesíthetőségének feltétele, hogy a Döntőbizottság, illetve a bíróság a jogsértést jogerősen megállapítsa, azonban az alperesek egyike sem indított közbeszerzési jogorvoslati eljárást. Utalt arra, hogy kizárólagos jog fennállásának következménye, hogy a speciális eljárástípust választhatta. Hangsúlyozta: a Döntőbizottság a határozatában rögzítette, hogy a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás miatt jogorvoslat megindítására nem került sor, a Döntőbizottság a kizárólagos jog fennállását elismerte, ezen kívül akként foglalt állást, hogy nem tekinthető jogsértésnek, hogy az eljárás megindítását megelőzően a beszerzésre már korábban sor került. Arra is kitért, hogy korábban az I. rendű alperes a projekt lefolytatását szabályosnak találta. A II. rendű alperes jelentése az I. rendű alperes eljárásában tárt fel hiányosságokat és csak ezt követően került sor a szabálytalansági döntés meghozatalára. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4. § (4) bekezdése értelmében az I. rendű alperes a saját felróható magatartására, azaz arra, hogy korábban az ügyiratot nem megfelelően folytatta le, nem hivatkozhat.
- [18] Az I. rendű alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy Korm.rendelet 85. § (6) bekezdése értelmében feladata nem a szabálytalanság fennállásának bizonyítása, hanem a II. rendű alperes jelentésében foglalt korrekció végrehajtása volt, nincs jogosultsága a II. rendű alperes megállapításainak vizsgálatára.
- [19] Az 1. sz. szabálytalansággal összefüggésben előadta, hogy a felperes az ... Kft. részére a ... Kft.-vel lényegében azonos tartalommal, azonos megbízási díj mellett megkötött szerződés alapján úgy számolt el 1.000.000 forintot a projekt költségei között, hogy nem állapítható meg, hogy az ... Kft. részéről tényleges teljesítésre sor került-e, illetve a teljesítése eredményeként előállított dokumentumokat a ... Kft. a felperes állítása szerint felhasználta volna. Nem állapítható meg az sem, hogy miért a teljes megbízási díjra szerződött a ... Kft.-vel, ha a munkákat az ... Kft. korábban részben valóban elvégezte, emellett az ... Kft. által elvégzett munkáról szóló dokumentáció nem került bemutatásra. Rámutatott, a ... Kft.-vel kötött szerződés nem tartalmaz arra vonatkozó utalást, hogy az ... Kft. által megkezdett munkát folytatta volna és az ebben rejlő veszélyeket beárazta volna.
- [20] A 4. számú megállapításában foglaltak szerint a felperes megsértette az átláthatóság elvét a kastélypark és az abban található épületek, mosoda és kazán felújítására, továbbá a mosoda és kazánház kapcsán kötött engedélyezési és kivitelezési tervek elkészítésére vonatkozó szerződések megkötése során. Nem sikerült tisztázni, hogy miként került bevonásra a ... és a Hangsúlyozta: nem közbeszerzési szabályszegés fennállását állapította meg, hanem a támogatási szerződés 7. számú mellékletét képező PERSZ 5.1., 5.3. pontjában feltüntetett előírások megsértését, tekintettel arra, nem állapítható meg, hogy a dokumentum 5.1. pontja alapján előírt jogalap alapján került-e bevonásra tervező, a kiviteli tervek elkészítésére jogszerűen állt-e fenn szerzői joga, és hogy így a piaci ár igazolása jogszerűen került-e mellőzésre. Kiemelte, nem átlátható, hogy a ... Kft. kinek készítette el a terveket, annak díját a felperes kinek fizette ki. Az ... Kft. neve egyetlen iraton sem látható.
- [21] A II. r. alperes érdemi ellenkérelme szintén a kereset elutasítására irányult.

- [22] Az 1. számú szabálytalanság kapcsán előadta, hogy a pályázat az ... Kft. által elvégzett munka teljesítésének tényét dokumentálni kellett volna, ez azonban nem történt meg. A felperes újabb beszerzési eljárást indított szintén megvalósíthatósági tanulmány készítése tárgyában, majd szerződést kötött a ... Kft.-vel nettó 7.000.000 forint értékben. Az ajánlattételi felhívás tárgya szó szerint megegyezett az azt megelőző beszerzés tárgyával. A ... Kft.-vel kötött szerződés felsorolta a rendelkezésre álló dokumentumokat, azonban itt sem került említésre a korábban elvégzett szakmai előkészítő munka eredménye. A PERSZ 5. pontja értelmében csak a ténylegesen felmerült költségek számolhatóak el, amelyek teljesítése igazolható, hozzájárult a projekt közvetlen céljának eléréséhez, és nem valósítanak meg kettős finanszírozást, valamint hozzáadott értékeket képeznek.
- [23] A 4. számú szabálytalanság kapcsán előadta, hogy 2012. december 20-án a felperes nyílt közbeszerzési eljárást indított a múzeum épülete és közvetlen környezete teljeskörű kivitelezése és tervezési feladatainak elvégzésére. A közbeszerzés tárgya kiterjedt a ... és ... helyrajzi szám alatti ingatlan területére. A felhívás tartalmazta, hogy a kastélypark épületek tekintetében a tenderterv dokumentáció az ajánlatkérő rendelkezésére áll, a nyertes ajánlatkérőnek kell elkészíteni a kivitelezési tervdokumentációját, a tenderterv tervezője nem mondott le a szerzői jogairól. A tervező kizárólagos jogának fennállását a felperes a ... 2009. március 31-én kötött szerződésre vezette vissza, amely visszautalt a 2009. január 30-i szerződésre, amely azonban nem állt a felek rendelkezésére, továbbá a szerződésben nincs utalás arra, hogy a tervező kiviteli tervek fennálló kizárólagos joga kiterjedne a kazánház és mosoda tervének elkészítésére.
- [24] A PERSZ 5.3. pontja értelmében a piaci árak való megfelelés igazolásához legalább három azonos tárgyú írásos ajánlattal kell rendelkezni. A szerzői jog alapján fennálló kizárólagos jog kivételt jelent a közbeszerzési kötelezettség alól, amelyet így igazolni kellett volna. Hivatkozott arra, hogy a 2012. április 27-én kelt szerződés a kastély és udvar vonatkozásában az engedélyes tervek átdolgozása mellett a kiviteli tervek elkészítésére is kiterjedt, míg a kazánház és mosoda vonatkozásában az engedélyes terveket kellett elkészíteni. Ennek azonban ellentmond a szerződés 2. pontja. Amennyiben a szerződésben nem történt meg az engedélyes és kiviteli tervek elhatárolása, úgy a kivitelezési szerződés alapján kettős finanszírozás történt. Amennyiben csak az engedélyes tervek terjedt ki a szerződés, úgy a tervezőnek a szerzői jog fenntartására tett nyilatkozata értelmezhetetlen, mivel a megbízást a ... kapta.

Az első- és másodfokú ítélet

- [25] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott ítéletével a keresetet elutasította. Rögzítette, hogy a perrel érintett jogviszony polgári jogi kötelelem, és az Alkotmánybíróság ... számú határozatára utalva érdemben vizsgálta, hogy a szabálytalanságok megállapítására megalapozottan került-e sor.
- [26] Az 1. sz. szabálytalanság tekintetében a bizonyítási eljárás eredményeként nem találta bizonyítottnak, hogy az ... Kft. részére fizetett 1.000.000 forint mögött tényleges, valós gazdasági esemény és olyan tevékenység húzódik, amely a projekt megvalósításához szükséges és célszerű volt, az a megvalósítás során felhasználásra került. Kiemelte: a számlákon kívül a PERSZ további feltételeket is meghatározott, miszerint csak olyan költségek számolhatóak el, amelyek szükségesek és arányosak, a piaci árak megfelelőek, azaz kétség esetén a felperesnek a számlák csatolásán túlmenően igazolnia kell azt, hogy a kifizetéssel érintett tevékenység a projekt megvalósításához szükséges volt, hozzáadott értéket képviselt.
- [27] Rámutatott, önmagában a számla becsatolása csak a kifizetés megtörténtének igazolására szolgál, de a tényleges gazdasági tevékenységet nem bizonyítja.

- [28] Értékelte, hogy a felperes a korábban benyújtott okiratokon kívül a bíróság felhívását követően e körben bizonyítékot nem csatolt, a ... Kft.-vel megkötött szerződésben, és a második ajánlattételi felhívásban nincs utalás arra, hogy a ... Kft. ténylegesen felhasználta volna az ... Kft. tevékenysége során keletkezett dokumentációt. Ebből arra vont következtetést, hogy a korábbi ajánlattételi felhívásban szereplő feladat teljeskörűen újra kiírásra és elvégzésre került a ... Kft. által.
- [29] Mivel a PERSZ értelmében kettős finanszírozás nem lehetséges, így az elsőfokú bíróság szerint az ... Kft. részére megfizetett 1.000.000 forint elszámolására a felperes nem volt jogosult. Ezért az alperesi döntés megalapozott volt, a pénzügyi korrekcióra jogszerűen került sor, a felperes a szerződés teljesítésére a korrekcióval érintett összeg ismételt kifizetésére nem jogosult.
- [30] A 4. sz. szabálytalansággal összefüggésben az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a tervező kizárólagos jogát a felperes a ... által 2009 januárjában kötött szerződés tartalmára vezeti vissza, amely azonban sem az I-II. rendű alperesek által lefolytatott eljárás, sem pedig a peres eljárás alatt nem került csatolásra, annak tartalmát a felperesnek a per során nem sikerült bizonyítani, így pusztán a szerződések tartalmából a kizárólagos jog fennállása nem vezethető le.
- [31] A Döntőbizottság ... számú határozatával összefüggésben kiemelte, hogy a Döntőbizottság a 2012. áprilisi szerződést megelőző közbeszerzési eljárást vizsgálta, így a határozat megállapításai csak ebben a körben vehetők figyelembe. Mivel ennek a szerződésnek a ... hrsz. területre vonatkozó kiviteli terv elkészítése nem volt része, így e tervekkel kapcsolatban a kizárólagos jog fennállása, a választott eljárástípus jogalapja tekintetében megállapítást sem tehetett.
- [32] Összességében úgy ítélte meg, hogy miután a felperes által a kizárólagos jog fennállását megalapozó dokumentumok teljes körűen nem kerültek csatolásra, az azt megalapozó 2009. januári szerződés nem volt megismerhető és a Döntőbizottság határozata nem érintette a 2013-ban kötött szerződés alapján elkészített kiviteli tervre vonatkozó kizárólagos jog fennállását, így megalapozott az I. rendű alperes szabálytalansági döntésében és a II. rendű alperes vizsgálati jelentésében tett azon megállapítás, miszerint nem átlátható, hogy a felperes a tervező kizárólagos jogának fennállását a ... hrsz. területre vonatkozó kiviteli terv elkészítésére mire alapítja és a tervező bevonására milyen jogalapon került sor. Erre tekintettel a pénzügyi korrekcióra jogszerűen került sor, a felperes a szerződés teljesítésére a korrekcióval érintett összeg ismételt kifizetésére nem jogosult.
- [33] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletében az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a kifizetett támogatási összeg levonásának tényére vonatkozó megállapítással kiegészítette, egyebekben határozata alapjául elfogadta.
- [34] Az Alkotmánybíróság ... számú határozatában foglaltak alapján helytállónak ítélte, hogy az elsőfokú bíróság vizsgálta az I. rendű alperes szabálytalansági döntésének megalapozottságát, ennek keretében a döntés alapjául szolgáló EUTAF jelentésben foglalt szabálytalanságok megvalósulását, tekintettel arra, hogy annak polgári jogi következménye volt a per tárgya.
- [35] Ehhez kapcsolódóan rámutatott arra, hogy az I. rendű alperes által alkalmazott jogkövetkezmények jogsértő voltának megállapítására a perben csak akkor kerülhet sor, ha az állapítható meg, hogy a II. rendű alperes a felperes projektet lezáró jelentésének tartalma és a saját vizsgálata során rendelkezésére bocsátott adatok, a felperes ennek során tett nyilatkozatai alapján tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a szabálytalansági döntésben megjelölt módon megszegte a szerződéses kötelezettségeit. Ezért a szabálytalansági döntés mint közigazgatási aktus megalapozottságának polgári perben történő vizsgálata nem korlátlan, kizárólag a szabálytalansági eljárásban már rendelkezésre álló adatok figyelembevételével történhet.

- [36] A másodfokú bíróság az 1. sz. szabálytalanság kapcsán mindenben egyetértett az elsőfokú bíróság ítéleti megállapításával és következtetésével, indokaira e körben azok megisméltése nélkül csak visszautalt.
- [37] A 4. számú szabálytalanság körében rámutatott, az átláthatóság kapcsán azon körülmények voltak relevánsak, amelyeket a II. rendű alperes ... jelentése feltárt, és amelyek a másodfokú bíróság álláspontja szerint teljes összhangban vannak az ellenőrzés időpontjában a II. rendű alperes mint ellenőrző hatóság, valamint az I. rendű alperes mint irányító hatóság rendelkezésére álló adatokkal, ezért azok az ítéleti döntés alapjául szolgálnak.
- [38] A másodfokú bíróság tévesnek minősítette az elsőfokú bíróság ezzel szemben tett megállapítását, miszerint a 2009. március 31-i szerződés tárgyát mindkét épületegyüttes vonatkozásában az engedélyezési tervek elkészítése képezte, mert ez a szerződés tartalmából és a felperes mint kedvezményezett nyilatkozatából nem vezethető le átlátható módon, ahogyan azt az ... jelentés helytállóan tartalmazza. Kiemelte: a 2009. januári szerződés hiányában az ... jelentés konzekvens következtetést vont le az átláthatóság elvének megsértésére, hiszen valóban nem volt tisztázható, hogy miként került bevonásra a ..., illetve általa a ... Kft., amire tekintettel a szerződés hiányának az elsőfokú bíróság is helyesen tulajdonított jelentőséget. Egyetértett a ... eljárásához kapcsolódó elsőfokú ítéleti okfejtéssel is, amelyből következően a Döntőbizottság határozata az ... jelentésben foglalt 4. számú szabálytalanság cáfolatára nem alkalmas.
- [39] A másodfokú bíróság szerint az indoklás fenti korrigálása mellett az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékok teljes körű és valós tartalmú értékelését követően okszerűen foglalt állást mind az 1. sz., mind pedig a 4. sz. szabálytalanság megvalósulásáról, ennek folytán az I. rendű alperes pénzügyi korrekciót előíró határozatának megalapozottságáról. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253. § (2) bekezdése alapján részben helyes indokai alapján hagyta helyben.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelmek

- [40] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen az eljárás új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása, másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett az elsőfokú ítélet megváltoztatása, és az I. rendű alperes keresete szerinti marasztalása, továbbá az alperesek perköltségben történő egyetemleges marasztalása iránt. Megsértett jogszabályhelyként mindkét szabálytalanság körében a Korm.rendelet 90. § (2) bekezdés a) pontját és (3) bekezdés a) pontját, továbbá a Ptk. 198. § (1) bekezdését, 201. § (1) bekezdését és 277. § (1) bekezdését, továbbá a 4. számú szabálytalanság esetében Kbt. 165. § (1) bekezdését jelölte meg.
- [41] Az 1. számú szabálytalanság körében arra hivatkozott, hogy a PERSZ 5.1. pontja értelmében a ténylegesen felmerült költségek számlával igazolhatóak, ezen túlmenő dokumentumot az elszámolhatósághoz nem ír elő. Az eljárás bíróságok sem a számla, sem a becsatolt megbízási szerződés létének nem tulajdonítottak jelentőséget, holott a költségek felmerültét az Áfa törvény rendelkezései szerint is a számla igazolja.
- [42] A 4. számú szabálytalanság körében kifejtette, hogy amennyiben nem közbeszerzési eljárás alapján kerül beszerzésre az adott termék vagy szolgáltatás, úgy legalább 3 árajánlat meglétét kell igazolni. A kifogásolt beszerzés tárgya kiviteli tervek készítése volt nettó 26.477.000 forint összegben, 2013. évben, 100 % támogatási intenzitás mellett. Személyében ajánlatkérőként a Kbt. 6. § (1) bekezdés g) pontja alapján a Kbt. alanyi hatálya alá, míg az adott szolgáltatás a Kbt. 7. § (1) és (4) bekezdéseinek megfelelően annak tárgyi hatálya alá tartozott, tekintettel az akkor irányadó, a szolgáltatások megrendelésére vonatkozó nemzeti értékhatárra (8.000.000 forint) is. Így a szolgáltatást közbeszerzési eljárás eredményeként kötött szerződés alapján kellett beszereznie.

Ebben az esetben a PERSZ 5.3. pontja szerinti piaci ár igazolására a közbeszerzési dokumentáció szolgál.

- [43] Érvelése értelmében a II. rendű alperes jelentésében adós maradt azzal az állásfoglalással, hogy a kifogásolt beszerzés közbeszerzés-köteles volt-e. Erre vonatkozó határozott állítás hiányában a felperes szerint nincs alapja az ezen kérdésből következő megállapításnak sem, miszerint, hogy eleget tett-e a PERSZ 5.3. pontja szerinti piaci ár igazolására előírt kötelezettségének. E körben mindkét fokon eljáró bíróság ítéletét hiányosnak tartotta.
- [44] Kifogásolta továbbá, hogy a jelentés és az ítéletek nem tértek ki a piaci ár megléte igazolásának módjára sem, kizárólag a tervező kizárólagos tervezési jogának kérdésével foglalkoztak. E körben a Kbt. 94. §-ára utalva kifejtette: a kizárólagos jog léte/nem léte nem a közbeszerzési eljárás lefolytatása, hanem annak fajtája körében bír relevanciával. Az adott esetben hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárást kellett lefolytatni. E hiányosság miatt a felperes álláspontja szerint az I. rendű alperes szabálytalansági döntése vitathatatlanul közbeszerzési szabályok állítólagos megsértésén alapul, amely esetre a Kbt. 165. § (1) bekezdése az irányadó; a peres felek között fennálló polgári jogi jogviszony keretében alkalmazott szankció mint polgári jogi igény (visszafizetésre kötelezés) érvényesíthetőségének előfeltétele a Döntőbizottság, illetve a határozatának felülvizsgálata körében eljáró bíróság által a jogsértés jogerős megállapítása. Hangsúlyozta, ilyen döntésre nem került sor, ezért a visszafizetésre kötelező alperesi döntés és az ítéletek is a Kbt. hivatkozott rendelkezésébe ütköznek.
- [45] A kizárólagos jog fennállta szempontjából is tévesnek és jogszabálysértőnek tartotta a jogerős ítéletet. Arra hivatkozott, hogy a Döntőbizottság a ... számú jogorvoslati eljárásában hozott 10. számú határozatában megállapította, hogy 2012. március 28-án a ... kizárólagos tervezői jogok illették meg a ... által készített 2009. évi engedélyezési tervek áttekintése és az áttekintett engedélyezési tervek alapján építési, kivitelezési dokumentáció készítése körében. Erre tekintettel irrelevánsnak tartotta, hogy 2009-ben milyen szerződések születtek a tervezés körében.
- [46] Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmeikben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [47] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [48] A felülvizsgálat eredményeként a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okokból nem jogszabálysértő.
- [49] Elöljáróban a Kúria rögzíti: a felperes a felülvizsgálati kérelmében kizárólag anyagi jogi szabályok [Ptk. 198. § (1) bekezdés, 201. § (1) bekezdés, 227. § (1) bekezdés], valamint közbeszerzési normák (Kbt., Korm. rendelet) egyes rendelkezéseinek a megsértésére hivatkozott, eljárási szabálysértésre nem. A felülvizsgálati eljárás rendkívüli perorvoslati jellegéből következik, hogy annak keretében a Kúria kizárólag a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél által konkrétan megjelölt és megindokolt jogszabálysértéseket vizsgálhatja [Pp. 270. § (2) bekezdés, 272. § (2) bekezdés]. Erre tekintettel az adott ügyben az eljáró bíróságok által megállapított tényállás vizsgálata - és ezen belül a bizonyítékok értékelése, mérlegelése - nem volt a jelen felülvizsgálat tárgya, a jogerős ítélet szerinti tényállást a felülvizsgálati eljárás keretében is irányadónak kellett tekinteni.
- [50] Az 1. számú szabálytalansági eljárás vonatkozásában a felperes által kifejtett felülvizsgálati érvelés téves. A másodfokú bíróság egyetértő álláspontjával érintett indokolásában az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy önmagában a számla léte a kettős finanszírozás kizárása körében nem elégséges bizonyíték, a PERSZ e tekintetben további feltételeket (szükségesség és arányosság követelménye, piaci árak megfelelés, hozzáadott érték képviselő jelleg) is meghatározott, amelyekre nézve az adott ügyben a felperes - erre irányuló bírósági felhívás ellenére - semmilyen további bizonyítékot nem csatolt. Erre tekintettel az 1. számú szabálytalanság megállapítása és a pénzügyi korrekció előírása megalapozott és jogszerű volt, ami a kereset elutasítására okszerűen

vezetett.

- [51] A 4. számú szabálytalanság tekintetében elsődlegesen kiemelendő, hogy annak megállapítására nem a közbeszerzési szabályok megsértése miatt - így nem a felperes által hivatkozott szabálytalansági eljárás keretében - került sor, hanem az átláthatóság követelményének sérelmére tekintettel. A II. rendű alperes ellenőrzése e tekintetben a PERSZ 5.1. és 5.3. pontjaira figyelemmel a tervező bevonásának igazolt jogalapját, a kiviteli tervek kapcsán a szerzői jog kizárólagosságát és annak fennálltát, valamint a piaci ár igazolásának jogszerű mellőzését célozta. Emiatt egyrészt semmilyen jelentőséggel nem bírtak a felperes által hivatkozott közbeszerzési szabályok (az idézett Kbt. normák, valamint a hivatkozott Korm. rendelet megjelölt szabályai) és az ezekkel kapcsolatban részletesen kifejtett felülvizsgálati hivatkozások, másrészt az eljáró bíróságok helytállóan ítélték konzekvensnek a II. rendű alperes jelentését az átláthatóság elve sérelmének fennállta tekintetében, és helyesen tulajdonítottak jelentőséget annak, hogy a kiviteli tervek vonatkozásában a kizárólagos tervezői jogosultság fennálltát a felperes a 2009 januári szerződés hiányában nem bizonyította. Ezeket a körülményeket a bíróságok jogszabálysértés nélkül értékelték a felperes terhére, és helyesen foglaltak állást a Döntőbizottság felperes által idézett határozatával kapcsolatban is, amellyel összefüggésben a Kúria hangsúlyozza: a felperes felülvizsgálati kérelmében a bizonyítékok értékelését nem támadta, így ezirányú érvelése érdemben nem is lett volna vizsgálható.
- [52] A kifejtettekből következik, hogy a felperes nem érvényesíthetett megalapozott igényt a támogatási szerződés teljesítésére hivatkozva, így az általa megjelölt anyagi jogi jogszabályhelyek megsértése nélkül került sor keresetének elutasítására.
- [53] A fentiek értelmében a Kúria a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [54] 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 198. § (1) bekezdés, 201. § (1) bekezdés, 277. § (1) bekezdés.

A döntés elvi tartalma

- [55] A szerződés teljesítése iránti igény alaptalan, ha a jogosult a teljesítés szerződéses feltételeinek nem tesz eleget.

Záró rész

- [56] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles a kamarai jogtanácsos által képviselt I. rendű alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amelynek összegét a Kúria a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése, valamint (5)-(6) bekezdései alapján, mérlegeléssel állapította meg. A II. rendű alperes jogi képviselő nélkül járt el, a felülvizsgálati eljárással összefüggésben igazolt költsége nem merült fel, ezért tekintetében a felülvizsgálati eljárási költség tárgyában a Kúria a rendelkező részben írtak szerint határozott.
- [57] A felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.
- [58] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.
- [59] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Cseh Attila s.k. előadó bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró